

Vyhledávání řetězců

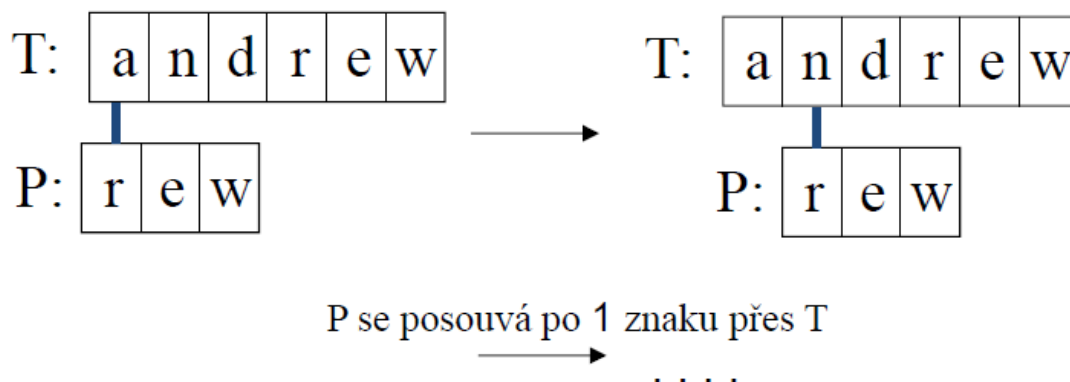
T – textový řetězec (v čem to hledáme)

P – vzorový řetězec (to co hledáme)

- Řetězec S velikosti m
- Podřetězec $S[i...j]$ je část řetězce mezi indexy i a j
- Prefix (předpona) S je podřetězec $S[0...i]$
- Sufix (přípona) S je podřetězec $S[l ... m-1]$

Brute force (algoritmus hrubé síly)

Pro každou pozici v textu T kontrolujeme zda v ní nezačíná vzor P

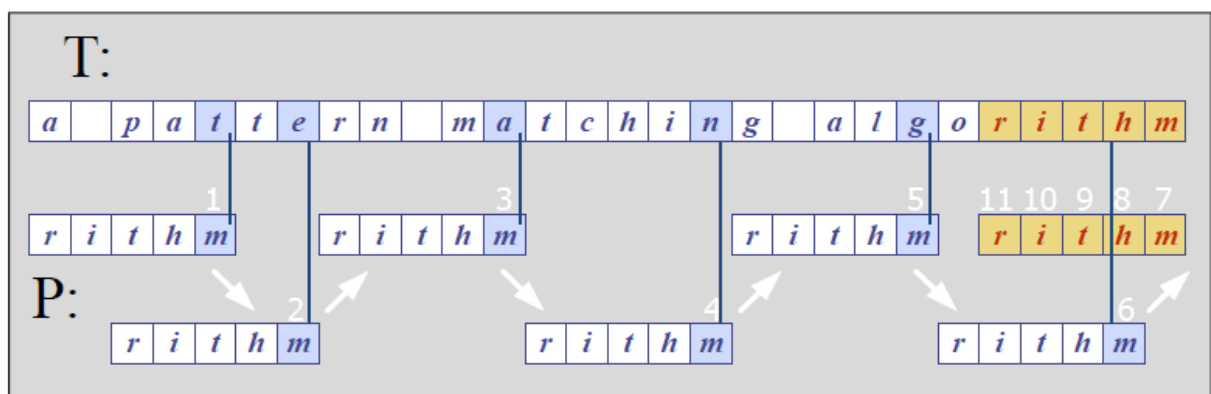

- Časová složitost Brute force algoritmu je $O(mn)$ – nejhorší případ
- Většina vyhledávání v běžném textu má složitost $O(m+n)$
- Je rychlý, pokud je abeceda textu velká
- Algoritmus je pomalý pro malou abecedu

Boyer-Moore algoritmus

1. Zrcadlový přístup k vyhledávání. (hledáme P v T tak, že začínáme na konci P a postupujeme zpět k začátku)
2. Přeskočíme skupinu znaků, které se neshodují (pokud takové znaky existují)

Př:

Funkce Last()

- Boyer-Moore algoritmus předzpracovává vzor P a pro danou abecedu A definuje funkci Last().
 - Last zobrazuje všechny znaky abecedy A do množiny celých čísel
- Last(x) je definována jako: // x je znak v A
 - Největší index i pro který platí, že $P[i] == x$, nebo -1 pokud žádný takový index v P neexistuje

Příklad funkce Last()

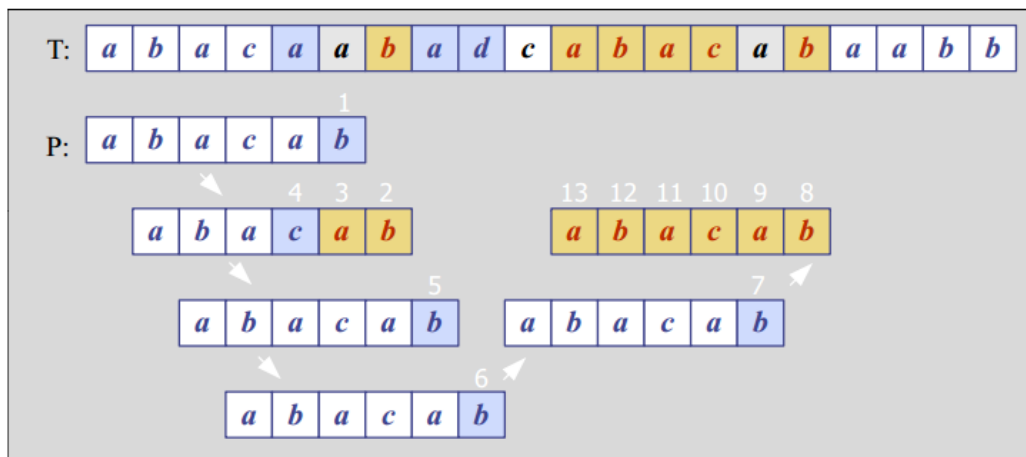
- $A = \{a, b, c, d\}$
- P: "abacab"

P	a	b	a	c	a	b
	0	1	2	3	4	5

x	a	b	c	d
$Last(x)$	4	5	3	-1

Boyer-Moore příklad (2)

x	a	b	c	d
$L(x)$	4	5	3	-1

Boyer-Moore v Javě

```
Public static int bmMatch(String text, String pattern({
int last[] = buildLast(pattern);
int n = text.length();
int m = pattern.length();
int i = m int i = m-1;
if (i > n-1)
return -1; // není shoda není shoda - vzor je
// delší než text
int j = m-1;
do {
if (pattern.charAt(j)==text.charAt(i))
if (j==0){
return i; //match
else{ //zpětný průchod
int lo = last[text.charAt(i)]; //last occ
i = i + m - Math.min(j, 1+lo);
j=m-1;
}
}while(i<=n-1);
return -1 //není shoda
} //konec

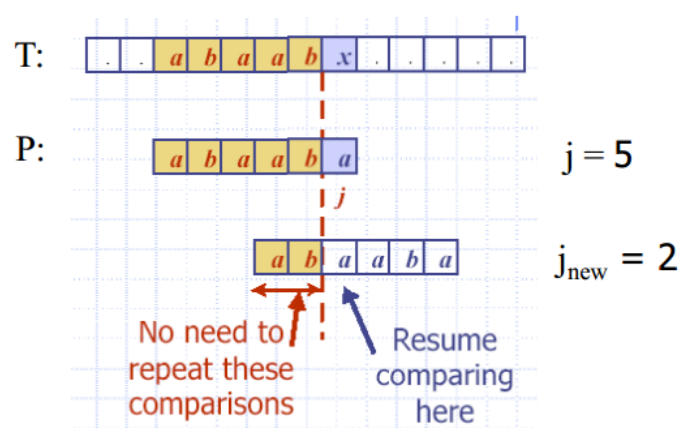
Last:
public static int[] buildLast(String pattern)
/* vrací pole indexů posledního výskytu každého
znaku ve vzoru */
{
int last[] = new int[128]; // ASCII znaky
for(int i=0; i< 128; i++)
last[i] = -1; // inicializace
for (int i = 0; i < pattern.length(); i++)
last[pattern.charAt(i)] = i;
return last;
} // end of buildLast()
```

- Časová složitost Boyer-Moore algoritmu je v nejhorším případě $O(nm+A)$
- Boyer-Moore je rychlejší pokud je abeceda (A) velká, pomalý pro malou abecedu. tj. algoritmus je vhodný pro text, špatný pro binární vstupy
- Boyer-Moore rychlejší než brute force v případě vyhledávání v textu.

Knuth-Morris-Pratt (KMP) algoritmus

- Vyhledává vzor v textu zleva do prava (jako BF algo.)
- Posun vzoru je řešen mnohem inteligentněji než v brute force algoritmu.
- Pokud se vyskytne neshoda mezi textem a vzorem P v $P[j]$, jaký je největší možný posun vzoru abychom se vyhnuli zbytečnému posouvání?
- ->největší prefix $P[0 \dots j-1]$ je sufixem $P[1 \dots j-1]$

Příklad

Chybová funkce

- KMP předzpracovává vzor, abychom našli shodu prefixů vzoru se sebou samým.
- k = pozice před neshodou ($j-1$)
- chybová funkce $F(k)$ definována jako nejdelší prefix $P[0 \dots k]$, který je také suffixem $P[1 \dots k]$

$$(k == j-1)$$

- P: "abaaba"

k	0	1	2	3	4	5
F(k)	0	0	1	1	2	3

$F(k)$ velikost největšího prefixu, který je zároveň suffixem

Použití: KMP modifikuje BF algo

- Pokud se vyskytne neshoda v $P[j]$ (i.e. $P[j] \neq T[i]$), pak
- $K=j-1$;
- $J=F(k)$; // získání nové hodnoty j

T:

a	b	a	c	a	a	b	a	c	c	a	b	a	c	a	b	a	a	b	b
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

P:

a	b	a	c	a	b
---	---	---	---	---	---

7

a	b	a	c	a	b
---	---	---	---	---	---

8 9 10 11 12

a	b	a	c	a	b
---	---	---	---	---	---

13

a	b	a	c	a	b
---	---	---	---	---	---

14 15 16 17 18 19

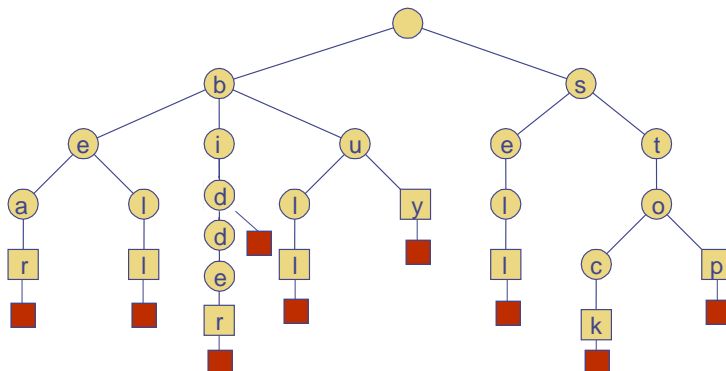
a	b	a	c	a	b
---	---	---	---	---	---

k	0	1	2	3	4	5
$P[k]$	a	b	a	c	a	b
$F(k)$	0	0	1	0	1	2

- KMP běží v optimálním čase: $O(m+n)$
- Algoritmus se nikdy neposouvá zpět ve vstupním textu T (obzvlášť výhodný ve velkých souborech)

Standardní Trie

- ◆ Standardní trie pro množinu řetězců S je k -ární (k je velikost použité abecedy) uspořádaný strom, pro který platí:
 - Každý uzel, kromě kořene, je ohodnocen znakem
 - Následníci uzlu jsou abecedně uspořádány
 - Symboly v uzlech na cestě z kořene do externího uzlu tvoří řetězec množiny S
- ◆ Příklad: standardní trie pro množinu řetězců
 $S = \{ \text{bear, bell, bid, bull, buy, sell, stock, stop} \}$

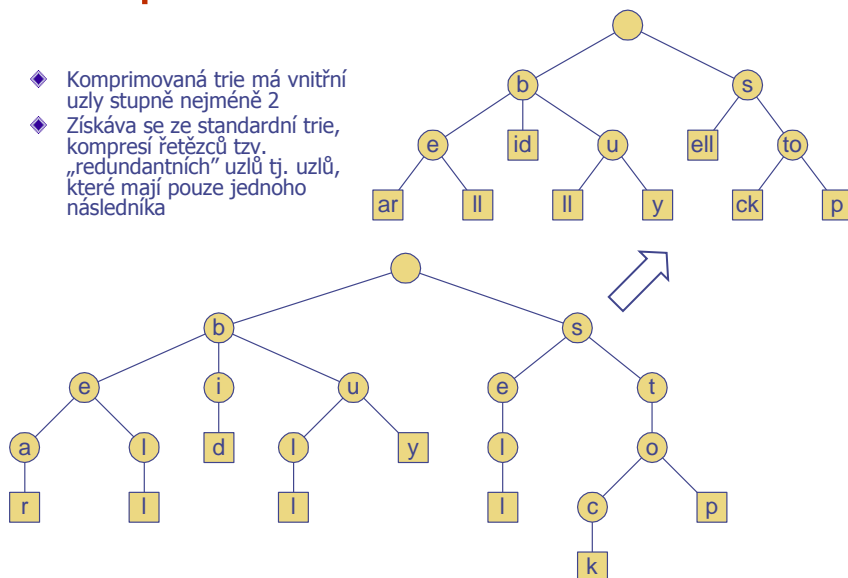

Použití:

- Vyhledávání slov $[O(m)]$
- Vyhledávání prefix $[O(m)]$

Komprimovaná Trie

- ◆ Komprimovaná trie má vnitřní uzly stupně nejmeně 2
- ◆ Získává se ze standardní trie, kompresí řetězců tzv. „redundantních“ uzlů tj. uzlů, které mají pouze jednoho následníka

SCS – Shortest common super-sequence

Algoritmus nalezení nejkratšího společného „nadřetězce“

◆ Podobný algoritmu LCS

◆ **Definice:** Necht' X a Y jsou dva řetězce znaků. Řetězec Z je „nadřetězec“ (**super-sequence**) řetězců X a Y pokud jsou oba řetězce X a Y podřetězcem (subsequence) Z .

◆ Shortest common super-sequence algoritmus:

Vstup: dva řetězce X a Y .

Výstup: nejkratší společný „nadřetězec“ X a Y .

◆ **Příklad:** $X=abc$ a $Y=abb$. Oba řetězce **abbc abcb** jsou nejkratším společným „nadřetězcem“ řetězců X a Y .

© 2004 Goodrich, Tamassia

nejkratši spolecnej nadretezec

tabulka – první řádek a sloupec – indexy sloupce (řádku), čísluje se od 0

shoda: vezmeme číslo vlevo nahore od porovnavane pozice a zvednem o jedna, šipka doleva nahoru

neshoda: vezmeme menší číslo z hodnot vlevo a nahore od současne pozice, zvedneme o jedničku a šipka tímto směrem

LCS – Longest common subsequence

Algoritmus nalezení nejdelšího společného podřetězce

◆ LCS algoritmus je jedním ze způsobů jak posuzovat podobnost mezi dvěma řetězci

◆ algoritmus se často využívá v biologii k posuzování podobnosti DNA sekvencí (řetězců obsahujících symboly A,C,G,T)

◆ **Příklad** $X = AGTCAACGTT$, $Y=GTTCGACTGTG$

◆ Podřetězce jsou např. $S = AGTG$ and $S'=GTCACGT$

◆ Jak lze tyto podřetězce nalézt ?

- Použitím hrubé síly : pokud $|X| = m$, $|Y| = n$, pak existuje 2^m podřetězců x , které musíme porovnat s Y (n porovnání) tj. časová složitost vyhledání je $O(n 2^m)$
- Použití dynamického programování – složitost se sníží na $O(nm)$

nejdelši spolecnej podretezec

tabulka – první řádek a sloupec nulý

shoda: vezmeme číslo vlevo nahore od porovnavane pozice a zvednem o jedna, šipka doleva nahoru

neshoda: vezmeme větší číslo z hodnot vlevo a nahore od současne pozice a šipka tímto směrem

	j	0	1	2	3	4	5
i	Yj		B	D	C	A	B
0	Xi	0	0	0	0	0	0
1	A	0	0 ↑	0 ↑	0 ↑	1 ↘	1 ←
2	B	0	1 ↘	1 ←	1 ←	1 ↑	2 ↘
3	C	0	1 ↑	1 ↑	2 ↘	2 ←	2 ↑
4	B	0	1 ↘	1 ↑	2 ↑	2 ↑	3 ↘

	j	0	1	2	3	4	5
i	Yj		B	D	C	A	B
0	Xi	0	0	0	0	0	0
1	A	0	0	0	0	1	1
2	B	0	1 ←	1	1	1	2
3	C	0	1	1	2 ←	2	2
4	B	0	1	1	2	2	3

SCS

	j	0	1	2	3	4	5
i	Yj		B	D	C	A	B
0	Xi	0	1	2	3	4	5
1	A	1	2 ↑	3 ↑	4 ↑	4 ↘	5 ←
2	B	2	2 ↘	3 ←	4 ←	5 ↑	5 ↘
3	C	3	3 ↑	4 ↑	4 ↘	5 ←	6 ↑
4	B	4	4 ↘	5 ↑	5 ↑	6 ↑	6 ↘

	j	0	1	2	3	4	5
i	Yj		B	D	C	A	B
0	Xi	0	0	0	0	0	0
1	A	0	0	0	0	1	1
2	B	0	1 ←	1	1	1	2
3	C	0	1	1	2 ←	2	2
4	B	0	1	1	2	2	3